El Pen Català edita un àlbum dedicat a Aurora Bertrana

Adriana Bàrcia, que ha estudiat les conferències de l'escriptora, inclou tres textos inèdits al llibret
L'obra es presenta demà a la Biblioteca de Lletres de la UdG

Adriana Bàrcia va dedicar la tesina a les conferències d'Aurora Bertrana Foto: QUIM PUIG.

Entre totes les accions encaminades a rescatar la figura i l'obra d'Aurora Bertrana en l'any del 125è aniversari del seu naixement, faltava la iniciativa que la donés a conèixer a un públic ampli, no especialitzat i que potser no ha trobat encara prou referents que l'estimulin a entrar en els seus llibres. A diferència del pare, Prudenci Bertrana, que va passar també el seu purgatori però en va emergir com una figura indiscutible del cànon literari, Aurora Bertrana, després de l'èxit formidable dels llibres de viatge sobre la Polinèsia i el Marroc dels anys trenta, no ha tingut a penes reconeixement com a escriptora, fora de l'ambient restringit de l'acadèmia, que l'ha anat rescatant dins el camp, també acotat, dels estudis de gènere. "Faltava fer-la baixar de nou al carrer, acostar-la als lectors", opina la filòloga Adriana Bàrcia, que va dedicar la seva tesina a l'estudi de les conferències amb què l'escriptora es va prodigar en tota mena d'actes culturals, divulgatius i polítics durant el període republicà i els mecanoscrits de les quals estan dipositats al Fons Bertrana de la Biblioteca de Lletres de la Universitat de Girona. Quan el Pen Català va proposar-li, a principis d'any, que tingués cura de l'àlbum que volien dedicar a l'escriptora –dins una col·lecció de la qual ja formen part Josep Palau i Fabre o Joan Oliver–, a Adriana Bàrcia no li va costar gaire saber per on havia de començar.

"La majoria d'aquestes conferències són inèdites, tot i que algunes s'han divulgat fragmentàriament, i en canvi, és aquí on hi ha la Bertrana més activa, la més compromesa i la més popular", subratlla l'estudiosa gironina, que s'ha decidit per tres d'aquests originals, mai publicats fins ara, per organitzat el material de l'àlbum sobre Aurora Bertrana que presentarà demà a la Biblioteca de la Facultat de Lletres (18 h). El quadern, editat amb abundant material gràfic, porta per subtítol una frase extreta d'una de les conferències que ara es recuperen, "El món és vostre, només us cal voluntat per a conquerir-lo". És d'un optimisme molt de l'època i que la mateixa Bertrana veuria desfer-se aviat, però resumeix bé el to d'aquestes xerrades en què l'escriptora va assumir el paper estel·lar de la dona atrevida, cosmopolita, progressista i feminista, "totes les seves caretes en una", diu Bàrcia, que està convençuda que avui seria "el prototip de tertuliana que es disputarien tots els mitjans". Una dona influent.

Les tres conferències escollides són un reflex de les inquietuds per les quals va ser més reconeguda (i també caricaturitzada per setmanaris satírics com El Be Negre): "El nostre feminisme", llegida el 15 d'octubre de 1931 en la presentació de l'associació femenina Lyceum Club, de la qual era presidenta; "El viatge educatiu i instructiu", que va impartir davant les sòcies del Club Femení d'Esports l'11 de novembre de 1930, i "La dona i el viatge", pronunciada al Centre Excursionista de Terrassa l'abril de 1931. D'aquests textos es desprèn una polemista audaç que "no calla res", denunciant per exemple l'analfabetisme femení ("podem dir, sense por

d'exagerar, que la cultura de la dona espanyola es troba al nivell més baix de totes les cultures europees") o la perniciosa influència de l'Església en la formació intel·lectual de les dones, reduint-les a la superstició i el terror, i al mateix temps defensant el poder alliberador del viatge, entès com una aventura, sense diners ni comoditats, reprenent en certa manera, com apunta Adriana Bàrcia, "la idea de Prudenci Bertrana segons la qual, per escriure textos autèntics, s'havia d'haver viatjat en tercera classe".

El quadern conté documents i diverses fotografies, algunes poc conegudes, de l'escriptora, de la qual no se'n conserven de fet gaires, entre les quals destaca una de Sagarra i Torrents en què apareix en la festa de celebració del primer aniversari del Lyceum Club a l'hotel Ritz, associació "no pas precisament obrera que va abandonar en adonar-se que servia sobretot perquè unes senyores es reunissin per prendre te amb pastes."

Publicat a:
-El Punt Avui. Comarques Gironines 01-11-2017 Pàgina 46

Font del document:
http://www.elpuntavui.cat/cultura/article/19-cultura/1273131-el-pen-catala-edita-un-album-dedicat-a-aurora-bertrana.html